

Legea Privind integrarea străinilor în Republica Moldova*

Având în vedere necesitatea stabilirii unui cadru juridic uniform privind integrarea străinilor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova, a asigurării drepturilor, libertăților și a determinării obligațiilor acestora,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 20 decembrie 2011.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de reglementare

Prezenta lege reglementează procesul și modalitățile de facilitare a integrării străinilor în Republica Moldova.

Articolul 2. Sfera de aplicare

1) Prezenta lege este aplicabilă următoarelor categorii de străini:

- a) străini titulari ai dreptului de ședere provizorie;
- b) străini titulari ai dreptului de ședere permanentă;
- c) străini cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova;
- d) beneficiari de protecție internațională sau de azil politic.

(2) Nu intră sub incidența prezentei legi:

- a) străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru tratament medical de lungă durată, balneosanatorial, de recuperare sau pentru alte activități ce nu presupun acordarea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova;
- b) străinii care beneficiază de protecție temporară;

c) persoanele care, potrivit legii, au dreptul de dobândire sau redobândire a cetățeniei Republicii Moldova;

d) alte categorii de persoane pentru care este stabilit un regim juridic aparte conform legislației naționale sau reglementărilor internaționale.

Articolul 3. Noțiunile principale

În sensul prezentei legi, noțiunile principale au următoarele semnificații:

integrare – proces de participare activă a străinilor care au obținut protecție internațională sau azil politic, sau un drept de ședere în Republica Moldova la viața economică, socială și culturală a societății moldovenești, prin care ei sunt împuterniciți să contribuie și să-și valorifice întreg potențialul ca membri ai acestei societăți, să-și realizeze drepturile și să-și îndeplinească obligațiile fără discriminare sau excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului. Procesul de integrare este cuprinzător și participativ și presupune implicarea atât a străinului, cât și a autorităților publice responsabile;

măsuri de integrare – ansamblu de măsuri acordate de stat pentru facilitarea procesului de integrare;

acomodare socioculturală – dobândire de către străini a unui minim de cunoștințe generale despre societatea, cultura, economia și istoria Republicii Moldova, necesare conviețuirii sociale;

program de integrare – ansamblu de măsuri și activități necesare pentru facilitarea integrării sociale a străinilor care au obținut protecție internațională sau azil politic în Republica Moldova, desfășurate la cererea acestora, prin cooperarea dintre autoritățile publice de nivel central și local și sectorul neguvernamental;

angajament de integrare – acord încheiat, în formă scrisă, între solicitantul programului de integrare și autoritatea competentă pentru străini privind participarea la programul de integrare;

plan individual de integrare – totalitatea activităților de integrare identificate pentru beneficiarul programului de integrare de către actorii implicați în proces;

asistență specializată – asistență oferită de un personal pregătit în cadrul centrelor special amenajate pentru cazurile speciale.

Articolul 4. Principiile de bază

(1) Procesul de integrare a străinilor în Republica Moldova se realizează cu respectarea principiului nondiscriminării, al interesului superior al copilului și al egalității de

tratament.

(2) Măsurile de integrare a străinilor se realizează prin evaluarea fiecărui caz în parte.

Articolul 5. Măsurile de integrare

(1) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază, prin intermediul autorităților publice centrale și cu sprijinul celor locale, de următoarele măsuri de integrare:

- a) activități de integrare ce includ sesiuni de informare specializată, sesiuni de acomodare socioculturală, cursuri de studiere a limbii de stat, măsuri de ocupare a forței de muncă, informare/consiliere privind obținerea cetățeniei Republicii Moldova;
- b) planuri/programe de integrare specializate, susținute integral sau parțial din mijloace publice sau din surse externe de finanțare și realizate prin cooperarea dintre autoritățile publice centrale și/sau cu sprijinul celor locale și organizațiile necomerciale.

(2) Autoritatea competentă pentru străini, în comun cu autoritățile publice centrale și/sau locale și/sau sectorul neguvernamental, și/sau angajatorul, desfășoară și alte măsuri de integrare care nu contravin legislației, menite să faciliteze interacțiunea diversă și pozitivă dintre străini și societatea-gazdă și să creeze oportunități diverse pentru interacțiune.

(3) Străinii se pot adresa la centrele de integrare din momentul obținerii unui drept de ședere, recunoașterii statutului de apatrid în Republica Moldova sau obținerii protecției internaționale.

(4) Mecanismul de includere a străinilor în măsurile de integrare este stabilit de Guvern.

(5) Beneficiarii de azil politic în Republica Moldova beneficiază de măsurile prevăzute pentru beneficiarii de protecție internațională.

Articolul 6. Cazuri speciale

Străinii care au obținut protecție internațională sau azil politic în Republica Moldova (minorii neînsoțiți, familiile monoparentale cu copii, familiile cu trei sau mai mulți copii aflați la întreținere, persoanele cu dizabilități, femeile gravide, victimele traficului de ființe umane, persoanele cu probleme intelectuale și de sănătate mintală, precum și persoanele care au fost supuse torturii, violului sau altor forme grave de violență psihologică, psihică sau sexuală, persoanele care au atins vârsta de pensionare) și, concomitent, au potențial redus de autoîntreținere, condiționat de factori de natură obiectivă și independenți de voința acestora, beneficiază de acces egal și echitabil la asistență ca și cetățenii Republicii Moldova, în condițiile legislației.

Articolul 7. Rolul de coordonare

(1) Ministerul Afacerilor Interne, prin structura sa responsabilă – autoritatea competentă pentru străini, coordonează procesul de integrare a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale colaborează pentru realizarea prevederilor prezentei legi și cooperează cu autoritatea competentă pentru străini în vederea realizării eficiente a procesului de integrare a străinilor.

Capitolul II. DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE INTEGRARE

Articolul 8. Accesul la măsurile de integrare

(1) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază de măsurile de integrare prevăzute la art. 5 alin. (1).

(2) Beneficiarii de protecție internațională au acces la toate măsurile de integrare prevăzute la art. 5 alin. (1), precum și la programul de integrare prevăzut în cap. III.

(3) Din momentul obținerii unui drept de ședere, recunoașterii statutului de apatrid în Republica Moldova sau obținerii protecției internaționale, străinul este informat despre drepturile și obligațiile sale pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv despre măsurile de integrare acordate, fapt confirmat prin semnătura beneficiarului într-un act oficial tipizat, aprobat de către autoritatea competentă pentru străini.

(4) Autoritatea competentă pentru străini poate purta discuții, oferi consultații în scopul îndrumării străinilor, identificării cerințelor speciale de integrare și recomandării pașilor specifici pentru îmbunătățirea procesului de integrare.

(5) Activitatea prevăzută la alin. (4) este realizată în comun cu străinii, autoritățile publice centrale și locale, angajatorul, precum și cu sectorul neguvernamental, pe parcursul perioadei de ședere în Republica Moldova, pornind de la specificul fiecărei categorii de străini și politicile naționale.

Articolul 9. Sesiunile de informare specializată

(1) Sesiunile de informare specializată constituie prima etapă de familiarizare a străinului cu măsurile de integrare, fiind axate pe obținerea cunoștințelor detaliate despre statutul străinului și pe ghidarea acestuia în comunitate, inclusiv interacțiunea lui cu autoritățile.

(2) Sesiunile de informare specializată includ instruiți privind statutul juridic, realizarea drepturilor, modul de accesare a serviciilor de care beneficiază străinul, obligațiile,

conduita, modul de obținere a cetățeniei Republicii Moldova, precum și alte informații necesare pentru integrarea armonioasă în societatea-gazdă.

(3) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază de sesiuni programate în cadrul centrelor de integrare, organizate de către autoritatea competentă pentru străini în colaborare cu subdiviziunile teritoriale ale autorităților administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu implicarea reprezentanților societății civile.

Articolul 10. Sesiunile de acomodare socioculturală

(1) Sesiunile de acomodare socioculturală sunt un element indispensabil de integrare a străinilor, fiind organizate de către Ministerul Educației și Cercetării în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini.

(2) Sesiunile de acomodare socioculturală includ instruirii privind valorile și tradițiile naționale, statul de drept și principiile acestuia, sistemul de organizare politico-administrativă a Republicii Moldova, diversitatea culturală, normele de conviețuire pașnică.

(3) Sesiunile de acomodare socioculturală sunt organizate în baza metodologiei elaborate și aprobate de către Ministerul Educației și Cercetării în coordonare cu autoritatea competentă pentru străini.

(4) Metodologia stabilește minimul de cunoștințe necesare acomodării socioculturale a străinului și este revizuită o dată la 3 ani, în funcție de necesitatea actualizării conținutului, ținând cont de bunele practici naționale și internaționale, precum și de profilul străinilor care sosesc în Republica Moldova.

(5) Sesiunile de acomodare socioculturală sunt organizate atât în săli de curs, biblioteci, muzee, centre de integrare, cât și în alte instituții/locații care asigură promovarea specificului cultural al Republicii Moldova.

(6) Autoritatea competentă pentru străini, prin intermediul centrelor de integrare, oferă suport metodic și consultativ autorităților administrației publice locale în vederea organizării sesiunilor de acomodare socioculturală la locul de trai al străinului, menite să faciliteze procesul de integrare a acestuia în comunitate.

(7) Sesiunile de acomodare socioculturală sunt obligatorii pentru beneficiarii de protecție internațională, fiind organizate în termen de 90 de zile de la data obținerii protecției internaționale.

(8) Neexecutarea neîntemeiată a obligației prevăzute la alin. (7) de către beneficiarul de protecție internațională inclus în programul de integrare atrage încetarea aplicării

uneia sau a mai multor măsuri prevăzute în planul individual de integrare, precum retragerea dreptului de cazare și/sau a ajutorului bănesc prevăzut de Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

(9) Sesiunile de acomodare socioculturală sunt organizate din mijloacele financiare disponibile ale autorităților și instituțiilor responsabile, precum și din sursele externe de finanțare.

(10) În procesul de organizare și desfășurare a sesiunilor de acomodare socioculturală pot fi implicate organizații necomerciale cu preocupări specifice în domeniu.

Articolul 11. Cursurile de studiere a limbii de stat

(1) Cunoașterea limbii de stat este o condiție obligatorie pentru acordarea dreptului de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova. Cursurile se adresează străinilor care nu cunosc limba de stat.

(2) Cursurile de studiere a limbii de stat sunt organizate de către Ministerul Educației și Cercetării, prin intermediul instituțiilor de învățământ din subordine, de către autoritățile administrației publice locale de la locul de trai al străinului, precum și de către prestatorii de servicii educaționale autorizați/acreditați pentru acest gen de activitate.

(3) Metodologia de studiere a limbii de stat este elaborată și aprobată de către Ministerul Educației și Cercetării în coordonare cu autoritatea competentă pentru străini.

(4) Cursurile de studiere a limbii de stat sunt organizate pentru adulți. În cazul în care minorii participă la curs alături de părinți sau reprezentantul legal, această activitate nu trebuie să afecteze procesul de studiu al minorilor, fiind frecventată în timpul lor liber și cu consimțământul acestora.

(5) La încheierea cursului de studiere a limbii de stat, comisia desemnată de organul local/municipal de specialitate în domeniul învățământului sau de instituția de învățământ superior, precum și de prestatorii de servicii educaționale, asigură evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii de stat și eliberează un certificat de participare. Valabilitatea certificatului este de 3 ani, iar la expirarea acestuia, cunoștințele sunt testate repetat.

(6) Sunt scutiți de evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii de stat străinii care au atins vârsta de pensionare, precum și persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate este stabilită pe o perioadă nedeterminată.

(7) Certificatul de participare la cursul de studiere a limbii de stat, prevăzut la alin. (5), nu va servi drept temei pentru înscrierea străinului în sistemul de învățământ, pentru evaluarea competenței sale lingvistice în vederea obținerii cetățeniei Republicii Moldova sau pentru stabilirea nivelului de cunoaștere a limbii de stat în cazul solicitării dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova.

(8) Pentru străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie sau permanentă și pentru străinii cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova, cursurile de studiere a limbii de stat sunt contra cost. Cuantumul plăților pentru serviciile de studiere a limbii de stat este stabilit de către organizațiile prestatoare, conform legislației.

(9) Pentru facilitarea procesului de integrare și pentru promovarea cunoașterii limbii de stat de către străinii prevăzuți la alin. (8), anual, în bugetul Ministerului Educației și Cercetării sunt aprobate alocații pentru studierea limbii de stat (nivelul A1-A2) în scopul comunicării și citirii textelor/informației cotidiene. Modul și condițiile de acordare a alocațiilor sunt stabilite în mecanismul de includere a străinilor în măsurile de integrare, prevăzut la art. 5 alin. (4).

(10) Cursurile de studiere a limbii de stat pentru străinii care au obținut protecție internațională în Republica Moldova sunt gratuite.

(11) La elaborarea metodologiei cursurilor de studiere a limbii de stat, Ministerul Educației și Cercetării ia în considerare conținutul metodologiei sesiunilor de acomodare socioculturală, specificul categoriilor de străini, precum și capacitățile de însușire a limbii.

Articolul 12. Accesul la piața forței de muncă

(1) Străinii au acces la piața forței de muncă pentru asigurarea autoîntreținerii acestora, valorificarea potențialului lor și identificarea sectorului de implicare raportat la condițiile Republicii Moldova, pornind de la capacitățile și necesitățile pieței forței de muncă a Republicii Moldova.

(2) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază de măsurile de ocupare a forței de muncă în conformitate cu prevederile Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

(3) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin intermediul subdiviziunilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, implementează măsuri de ocupare a forței de muncă care includ:

1) măsuri de promovare a ocupării forței de muncă:

a) servicii de ocupare a forței de muncă:

- informarea privind piața muncii;
- ghidarea în carieră;
- intermedierea muncii;
- servicii de preconcediere;
- reabilitarea profesională a persoanelor cu dizabilități;

b) măsuri active de ocupare a forței de muncă:

- formarea profesională;
- subvenționarea locurilor de muncă;
- suportul pentru crearea sau adaptarea locului de muncă;
- stimularea mobilității forței de muncă;

2) programe de facilitare a ocupării forței de muncă, aprobate de Guvern:

a) programe de prevenire a șomajului;

b) programe teritoriale de susținere a ocupării forței de muncă;

c) programe de facilitare a integrării în câmpul muncii a migrantilor, a minorităților naționale;

d) programe de facilitare a ocupării șomerilor indicați la art. 23 alin. (3) din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj;

e) alte programe;

3) asigurarea de șomaj.

(4) Autoritatea competentă pentru străini, în comun cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, stabilește mecanisme de informare și implicare a angajatorilor în procesul de integrare pe piața forței de muncă.

(5) În cazul beneficiarilor de protecție internațională înregistrați cu statut de șomer și incluși în programul de integrare, refuzul neîntemeiat al unui loc de muncă corespunzător sau refuzul neîntemeiat de a participa la una dintre măsurile de promovare a ocupării forței de muncă, oferite de subdiviziunea teritorială pentru

ocuparea forței de muncă, atrage încetarea aplicării uneia sau a mai multor măsuri prevăzute în planul individual de integrare, precum retragerea dreptului de cazare și/sau a ajutorului bănesc prevăzut de Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

Articolul 13. Rolul angajatorului

(1) Angajatorul este partea responsabilă de integrarea lucrătorului imigrant în măsura obligațiilor asumate prin contractul individual de muncă. Acesta poate achita cursurile de studiere a limbii de stat pentru străini sau desfășura alte măsuri de integrare, ținând cont de necesitățile și interesul organizației în cauză.

(2) Angajatorul poate solicita la autoritatea competentă pentru străini suport în procesul de organizare a studierii limbii de stat de către străinii angajați.

(3) Angajatorul, în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini, poate desfășura activități pentru promovarea măsurilor de integrare printre angajați.

Articolul 14. Solicitarea măsurilor de integrare

(1) Măsurile de integrare pot fi solicitate prin intermediul centrelor de integrare sau direct la subdiviziunile teritoriale ale autorităților administrației publice centrale implicate în procesul de integrare.

(2) Autoritatea competentă pentru străini, în comun cu autoritățile administrației publice centrale, asigură evidența și schimbul de date cu referire la străinii care solicită măsurile de integrare prin intermediul centrelor de integrare sau direct la subdiviziunile teritoriale ale autorităților administrative din subordinea ministerelor, în vederea monitorizării acestui proces.

(3) Străinii nu sunt restricționați teritorial pentru a solicita măsurile de integrare la centrele aflate în subordinea autorității competente pentru străini.

Articolul 15. Accesul la educație

(1) Străinii care și-au legalizat șederea pe teritoriul Republicii Moldova au acces la educație.

(2) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) lit. a)–c) sunt încadrați în învățământul obligatoriu în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova, iar în celelalte niveluri de învățământ – în conformitate cu actele normative.

(3) Beneficiarii de protecție internațională sunt încadrați în învățământul obligatoriu și în celelalte forme de învățământ în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.

(4) Admiterea la studii a străinilor este condiționată de recunoașterea și echivalarea prealabilă a actelor de studii, prezentate de candidați.

(5) Străinii care studiază în Republica Moldova, cu excepția celor care beneficiază de burse acordate de stat, achită taxe de studii în conformitate cu actele normative.

(6) Autoritatea competentă pentru străini, în comun cu Ministerul Educației și Cercetării, identifică și întreprinde măsuri corespunzătoare, conform competenței, pentru asigurarea accesului la educație și promovarea diversității culturale în instituțiile de învățământ, în vederea prevenirii/evitării situațiilor de conflict, xenofobiei sau a rasismului.

(7) Autoritatea competentă pentru străini, în comun cu Ministerul Educației și Cercetării, efectuează vizite în instituțiile de învățământ în care studiază străinii pentru monitorizarea procesului de adaptare, promovarea diversității culturale, inclusiv în rândul cadrelor didactice și părinților sau al reprezentanților legali, organizează sesiuni de informare referitoare la statutul juridic al străinilor, precum și evaluează procesul de integrare.

Articolul 16. Accesul la serviciile medicale

(1) Integrarea străinilor în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală se efectuează în conformitate cu Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

(2) Beneficiarii de protecție internațională incluși într-un program de integrare obțin, pe parcursul desfășurării programului, statut de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, fiind încadrați în categoria de persoane neangajate asigurate de Guvern.

Articolul 17. Accesul la sistemul de asistență și asigurări sociale

Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază de asistență socială și acces la sistemul public de asigurări sociale în condițiile prevăzute de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.

Articolul 18. Proceduri de recunoaștere, echivalare și autentificare a actelor de studii și a calificărilor

(1) Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu legislația și prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, asigură procedura de recunoaștere și echivalare a perioadelor/actelor de studii și a calificărilor obținute de străini peste hotarele țării în scopul accesului la studii în sistemul de învățământ din Republica Moldova, precum și al încadrării în câmpul muncii conform calificării

obținute.

(2) Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu legislația, asigură procedura de autentificare a actelor de studii obținute de către străini în sistemul educațional din Republica Moldova.

Articolul 19. Integrarea minorilor

(1) Minorii străini au acces la asistență medicală în aceleași condiții ca și minorii cetățeni ai Republicii Moldova.

(2) Minorii străini au acces la învățământul obligatoriu în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.

(3) Minorii care nu dețin toate actele necesare la momentul înmatriculării în instituția de învățământ sunt înregistrați cu obligarea prezentării acestora de către părinți sau reprezentantul legal în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 2 luni de la data înregistrării. Această prevedere nu este obligatorie în cazul beneficiarilor de protecție internațională, pornind de la faptul specificului categoriei.

(4) Minorii care au obținut protecție internațională beneficiază, la necesitate, pe durata unui an școlar, de un curs gratuit de inițiere în limba de stat în vederea integrării în sistemul de învățământ, organizat de autoritățile administrației publice locale.

(5) Pe durata cursului de inițiere, minorii participă gratis la activitățile de instruire cu caracter teoretic, practic și recreativ din cadrul unităților școlare.

(6) La încheierea cursului de inițiere, comisia de evaluare ale cărei componentă și funcționare se stabilesc de organul local/municipal de specialitate în domeniul învățământului apreciază nivelul de cunoaștere a limbii de stat și stabilește înscrierea minorilor în anul de studiu corespunzător.

(7) Autoritatea competentă pentru străini informează străinii care și-au legalizat șederea pe teritoriul țării despre responsabilitatea școlarizării obligatorii a copiilor cu vârsta de până la 16 ani, aceasta revenind părinților sau reprezentantului legal.

Capitolul III. DESFĂȘURAREA PROGRAMULUI DE INTEGRARE

Articolul 20. Familiile compuse din străini și cetățeni ai Republicii Moldova

(1) Autoritățile publice centrale și locale implementează abordarea integrată a domeniului diasporei, migrației și dezvoltării în vederea realizării măsurilor de protecție a familiilor compuse din străini și cetățeni ai Republicii Moldova.

(2) Autoritățile publice centrale și locale întreprind măsuri pentru facilitarea procesului de integrare a familiilor prevăzute la alin. (1), asigurând în special protecția minorilor și realizarea drepturilor acestora.

Articolul 21. Depunerea și examinarea cererii de participare la programul de integrare și angajamentul de integrare

(1) Beneficiarii de protecție internațională sunt incluși în programele de integrare pe baza cererilor individuale și conform unui angajament de integrare încheiat între solicitantul programului de integrare și autoritatea competentă pentru străini.

(2) Cererea de participare la programul de integrare se depune la autoritatea competentă pentru străini în termen de 60 de zile de la data obținerii protecției internaționale.

(3) După înregistrarea cererii, persoana care solicită admiterea în programul de integrare este interviuată de personalul desemnat al autorității competente pentru străini, fiind întocmită o fișă de evaluare a nevoilor individuale în vederea stabilirii tipului de asistență sau a activităților necesare pentru integrarea socială a acesteia.

(4) Interviul prevăzut la alin. (3) se desfășoară în termen de 14 zile de la data înregistrării cererii de participare la program.

(5) Angajamentul de integrare prevăzut la alin. (1) cuprinde:

a) datele de identificare ale părților;

b) drepturile și obligațiile fiecărei părți;

c) perioada de realizare a planului individual de integrare și condițiile de prelungire a acesteia;

d) situațiile în care încetează sau se modifică aplicarea măsurilor prevăzute în planul individual de integrare.

(6) La angajament se anexează fișa de evaluare și planul individual de integrare.

(7) Străinii incluși în programele de integrare sunt obligați să informeze autoritatea competentă pentru străini despre schimbările ce ar putea afecta prezența lor la activitățile de integrare.

(8) Nerespectarea de către străin a obligațiilor stipulate în angajamentul de integrare atrage încetarea aplicării uneia sau a mai multor măsuri prevăzute în programul de integrare.

(9) Beneficiarii de protecție internațională care nu participă la programe de integrare își asumă responsabilitatea de a se integra pe cont propriu.

(10) Cererea de participare la programul de integrare poate fi depusă o singură dată.

(11) Programul de integrare și măsurile de integrare se stabilesc și se implementează pornind de la nevoile beneficiarilor, fără discriminare și cu respectarea specificului cultural al acestora.

(12) Beneficiarii de azil politic au acces la programul de integrare în aceleași condiții ca și beneficiarii de protecție internațională.

Articolul 22. Planul individual de integrare

(1) Nevoile individuale identificate de către autoritatea competentă pentru străini în cadrul interviului se aduc la cunoștința autorităților relevante împreună cu care, în termen de 30 de zile, se elaborează planul individual de integrare care cuprinde obiectivele stabilite pentru beneficiar, termenele de realizare, activitățile necesare pentru atingerea obiectivelor, instituțiile și/sau organizațiile responsabile, care se aduce la cunoștința beneficiarului și a cărei implementare este monitorizată de autoritatea competentă pentru străini.

(2) Planul individual de integrare conține, în mod obligatoriu și cumulativ, activități ce țin de acomodarea culturală, de studierea limbii de stat, de facilitarea accesului pe piața forței de muncă cu respectarea măsurilor de protecție socială și, după caz, de facilitarea accesului la sistemul de învățământ.

(3) Pentru desfășurarea în bune condiții a activităților prevăzute în programul de integrare, instituțiile responsabile pot să apeleze la serviciile unor interpreți și experți în condițiile legii, de asemenea pot să solicite participarea organizațiilor neguvernamentale.

Articolul 23. Perioada de realizare a planului individual de integrare

(1) Perioada de realizare a planului individual de integrare este de până la 6 luni de la data semnării angajamentului de integrare sau de la data prevăzută în angajament.

(2) La cererea motivată a beneficiarului și pe baza evaluării situației la încheierea perioadei prevăzute la alin. (1), autoritatea competentă pentru străini poate aproba prelungirea, cu cel mult 6 luni, a perioadei de realizare a planului individual de integrare.

(3) Motiv de prelungire a perioadei de realizare a planului individual de integrare constituie participarea activă a străinului în desfășurarea acestui plan și depunerea eforturilor pentru a deveni un membru activ al societății-gazdă.

(4) Derularea planului individual de integrare poate fi suspendată în cazul în care realizarea lui devine imposibilă din motive independente de voința părților.

Articolul 24. Facilități de cazare

(1) Beneficiarii programelor de integrare care nu au mijloace de întreținere pot beneficia, la cerere, de cazare în spațiile special destinate acestui scop, care se află în administrarea autorității competente pentru străini.

(2) Cazarea în spațiile prevăzute la alin. (1) poate fi făcută pentru o perioadă de până la 6 luni, cu posibilitatea prelungirii acesteia pentru motivul indicat la art. 23 alin. (3), fără a se depăși perioada de realizare a planului individual de integrare.

(3) Autoritatea competentă pentru străini poate solicita instituțiilor implicate în programul de integrare cazarea beneficiarilor și în alte locuințe decât centrele de cazare, în condițiile legii.

(4) În vederea asigurării facilităților de cazare pentru beneficiarii programelor de integrare, Ministerul Afacerilor Interne poate, după caz:

a) să administreze și să ia în folosință locuințe;

b) să achiziționeze locuințe în limita fondurilor de asistență externă alocate în acest scop de către organizațiile internaționale.

(5) Locuințele prevăzute la alin. (4) pot fi puse la dispoziția străinilor care au obținut protecție internațională numai prin închiriere. Condițiile în care aceste locuințe pot fi închiriate se stabilesc prin hotărâre de Guvern.

Articolul 25. Obligațiile străinilor beneficiari ai programelor de integrare

(1) Beneficiarii programelor de integrare au următoarele obligații:

a) să fie cooperanți și să participe în mod regulat la activitățile stabilite în planul individual de integrare;

b) să depună eforturi pentru parcurgerea tuturor etapelor programului de integrare, potrivit angajamentului de integrare semnat;

c) să respecte normele de disciplină, de conduită și cele stabilite de conducătorii cursurilor, precum și reglementările interne ale centrelor de cazare sau, după caz, ale altor locuințe;

d) să informeze autoritatea competentă pentru străini asupra oricărei schimbări de natură să afecteze prezența la activitățile de integrare;

e) să respecte valorile juridice și sociale.

(2) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (1) atrage încetarea aplicării uneia sau a mai multor măsuri prevăzute în planul individual de integrare, precum retragerea dreptului de cazare și/sau a ajutorului bănesc prevăzut de Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

Articolul 26. Finanțarea programelor de integrare

(1) Programele de integrare sunt finanțate în limitele mijloacelor financiare și ale surselor disponibile prevăzute în acest scop de către instituțiile responsabile.

(2) Pentru realizarea programelor de integrare pot fi atrase și alte surse de finanțare prevăzute de lege.

Capitolul IV. REGIMUL APLICABIL UNOR CATEGORII SPECIALE DE STRĂINI

Articolul 27. Asistența cazurilor speciale

(1) Autoritatea competentă pentru străini sesizează instituțiile specializate în domeniu despre existența cazurilor speciale prevăzute la art. 6, a căror asistență acestea urmează să o preia. Autoritatea competentă pentru străini, împreună cu instituțiile specializate, evaluează situația persoanelor care se încadrează în categoria cazurilor speciale și stabilește dacă acestea necesită asistență specializată. Nevoile speciale sunt constatate în urma unei evaluări individuale a situației.

(2) Beneficiarii de protecție internațională care se încadrează în categoria cazurilor speciale pot beneficia de cazare gratuită, pe o perioadă ce nu depășește 6 luni, în centrele de cazare administrate de autoritatea competentă pentru străini.

(3) La expirarea termenului prevăzut la alin. (2), beneficiarii de asistență sunt transferați în centrele specializate aflate în gestiunea altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

(4) În cazul în care autoritatea competentă pentru străini nu dispune de condițiile de cazare sau serviciile specializate necesare, beneficiarii pot fi transferați înainte de expirarea termenului prevăzut la alin. (2) în centrele specializate aflate în gestiunea altor autorități ale administrației publice.

(5) Cazurile speciale sunt incluse în programele de integrare, iar persoanele din această categorie beneficiază, în paralel, de serviciile instituțiilor cu atribuții în domeniu.

Articolul 28. Asistența minorilor neînsoțiți care au obținut protecție

internațională

(1) Minorii neînsoțiți care au obținut protecție internațională sunt incluși în sistemul de protecție a copilului în conformitate cu legislația, în termen de 15 zile de la data sesizării de către autoritatea competentă pentru străini a secției/direcției asistență socială și protecție a familiei/Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului Chișinău.

(2) Secția/direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău dispune măsurile necesare pentru adaptarea serviciilor oferite la nevoile specifice ale minorilor neînsoțiți după cum urmează:

a) pregătirea specială a personalului din instituțiile specializate;

b) utilizarea serviciilor interpreților și experților în activitățile desfășurate de instituțiile specializate;

c) adaptarea condițiilor de cazare la specificul cultural al minorilor neînsoțiți care au obținut protecție internațională.

(3) Secția/direcția asistență socială și protecție a familiei/direcția pentru protecția drepturilor copilului de la locul aflării minorului neînsoțit întreprinde măsurile necesare pentru a asigura reprezentarea legală a acestuia și a-i oferi protecție internațională conform legii.

(4) Secția/direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău evaluează periodic situația minorului neînsoțit și informează autoritatea competentă pentru străini.

(5) Pentru a proteja interesul superior al minorului neînsoțit, secția/direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău, împreună cu alte autorități și instituții competente, întreprinde măsuri pentru identificarea familiei minorului, dacă aceasta nu contravine procedurii de azil. În cazul în care ar fi amenințată viața sau integritatea fizică și psihică a minorului neînsoțit sau a apropiaților săi, în special dacă aceștia au rămas în țara lor de origine, colectarea, prelucrarea și difuzarea informațiilor privind persoanele respective trebuie să fie confidențiale.

(6) Minorii neînsoțiți care beneficiază de protecție internațională participă, în paralel cu activitățile derulate de instituțiile specializate, la programe de integrare după planuri individuale elaborate de secția/direcția asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău în colaborare cu autoritatea competentă pentru străini.

Capitolul V. ROLUL INSTITUȚIILOR STATULUI ÎN PROCESUL DE INTEGRARE

Articolul 29. Atribuțiile autorității competente pentru străini

(1) Autoritatea competentă pentru străini:

- a) cooperează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, organizațiile neguvernamentale și internaționale implicate în procesul de integrare a străinilor;
- b) asigură monitorizarea și evaluarea programelor de integrare a străinilor;
- c) asigură evidența străinilor beneficiari ai programelor de integrare;
- d) prezintă anual autorităților implicate în realizarea programelor de integrare numărul estimat al străinilor potențiali beneficiari ai programelor de integrare pentru a include mijloacele necesare în bugetul de cheltuieli al autorităților respective;
- e) la sfârșitul anului calendaristic, prezintă Guvernului raportul integrat privind nivelul de acomodare a străinilor și, după caz, propune soluții și măsuri necesare de intervenție;
- f) împreună cu alte autorități implicate, identifică resursele necesare pentru derularea programelor de integrare a străinilor care au obținut protecție internațională sau azil politic, sau un drept de ședere în Republica Moldova.

(2) Autoritatea competentă pentru străini asigură instruirea și formarea personalului autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a reprezentanților societății civile, care participă la implementarea prezentei legi, pe aspecte de diversitate culturală.

(3) Autoritatea competentă pentru străini asigură instruirea personalului autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a reprezentanților societății civile, care participă la implementarea prezentei legi, cu privire la respectarea principiului confidențialității prevăzut de legislația privind azilul, precum și cu privire la protecția datelor cu caracter personal în privința informațiilor de care au luat cunoștință în cadrul exercitării activității lor, cu implicarea structurilor specializate.

Articolul 30. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale:

- a) asigură înregistrarea străinilor în căutarea unui loc de muncă prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și subdiviziunile sale teritoriale pentru ocuparea forței de muncă;

- b) oferă cazare în instituțiile sociale din subordinea sa conform legii;
- c) ține evidența străinilor încadrați în sistemul de protecție socială;
- d) asigură accesul la serviciile medicale în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală în conformitate cu prevederile legii;
- e) acordă asistență în cazurile speciale prevăzute la art. 6;
- f) participă la elaborarea planurilor individuale de integrare și contribuie, prin intermediul structurilor sale, la derularea programelor de integrare.

Articolul 31. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

Ministerul Educației și Cercetării:

- a) elaborează și aprobă metodologia cursurilor de studiere a limbii de stat;
- b) elaborează metodologia sesiunilor de acomodare socioculturală;
- c) asigură monitorizarea procesului de evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii de stat în vederea certificării cunoștințelor obținute;
- d) asigură procedura de recunoaștere și echivalare a perioadelor/actelor de studii și a calificărilor obținute de străini peste hotarele țării, precum și procedura de autentificare a actelor de studii și a altor documente complementare, în vederea înscrierii acestora în instituțiile de învățământ din Republica Moldova sau a încadrării lor în câmpul muncii în condițiile stabilite de legislație;
- e) asigură educarea, reabilitarea, recuperarea, adaptarea și integrarea școlară și socială a străinilor din instituțiile de învățământ speciale din subordine;
- f) ține evidența minorilor străini încadrați în procesul de instruire;
- g) participă la elaborarea planurilor individuale de integrare și contribuie, prin intermediul structurilor sale, la derularea programelor de integrare.

Articolul 32. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale:

- a) acordă sprijin în derularea programelor și implementarea proiectelor comunitare pentru a înlesni participarea activă a străinilor la viața socială și culturală a comunității;
- b) realizează măsuri pentru sporirea nivelului de informare a populației autohtone cu privire la migrație, azil, integrarea socială a străinilor, dezvoltarea spiritului de

toleranță și înțelegere interculturală;

c) identifică posibilități de cazare pentru străinii incluși în programele de integrare.

Articolul 33. Colaborarea pentru facilitarea integrării străinilor

Autoritățile administrației publice centrale și locale, în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale și internaționale, pot crea rețele de colaborare pentru facilitarea integrării străinilor, inclusiv prin delegarea și subcontractarea către organizațiile neguvernamentale a anumitor activități specifice.

Articolul 34. Mecanismul de coordonare a procesului de integrare

(1) Autoritățile administrației publice centrale implicate în procesul de integrare se întrunesc trimestrial pentru a evalua procesul de integrare a străinilor, pentru a stabili deficiențele în procesul de realizare a măsurilor de integrare, pentru a planifica activitățile comune și pentru a sistematiza informația pe domeniul integrării, în vederea înaintării propunerilor de ajustare a politicilor naționale.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale se consultă periodic în scopul implementării prevederilor prezentei legi.

(3) Autoritățile implicate în procesul de integrare a străinilor organizează semestrial consultări cu reprezentanți ai societății civile, ai organizațiilor internaționale, care desfășoară activități în domeniul migrației și azilului, precum și ai comunităților de străini.

Articolul 35. Soluționarea litigiilor și răspunderea juridică pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Litigiile care apar în procesul de aplicare a prezentei legi se soluționează în modul prevăzut de legislație.

(2) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021